

ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 24. května 2011

o opatření částečné privatizace C 15/10 (ex NN 21/10), které provedlo Řecko u kasina Mont Parnès

(oznámeno pod číslem K(2011) 3505)

(Pouze řecké znění je závazné)

(Text s významem pro EHP)

(2011/647/EU)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie (SFEU),
a zejména na čl. 108 odst. 2 první pododstavec této smlouvy,

s ohledem na Dohodu o evropském hospodářském prostoru,
a zejména na čl. 62 odst. 1 písm. a) této dohody,

poté, co vyzvala zúčastněné strany, aby v souladu s výše uvede-
nými ustanoveními podaly připomínky, a s ohledem na jejich
připomínky ⁽¹⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

1. POSTUP

- (1) Dopisem ze dne 23. června 2002 podala společnost Egnatia AE, jež byla od té doby v důsledku fúze převzata společností Athinaiki Techniki a jež je členem konsorcia Casino Attikis (dále jen „CA“ či „stěžovatel“), Evropské komisi stížnost na údajné porušení pravidel vnitřního trhu EU při údajně netransparentní a diskriminační veřejné soutěži vedené řeckými orgány při prodeji 49 % podílu na kapitálu společnosti Elliniko Kazino Parnithas AE (dále jen „kasino Mont Parnès“) úspěšnému uchazeči, tj. konsorciu Hyatt Regency (dále jen „HR“ nebo „údajný příjemce“) ⁽²⁾.
- (2) Dopisem ze dne 3. října 2002 zaslalo Generální ředitelství pro vnitřní trh a služby Evropské komise (dále jen „GŘ pro vnitřní trh“) kopii spisu Generálnímu ředitelství pro hospodářskou soutěž Evropské komise (dále jen „GŘ pro hospodářskou soutěž“) za účelem souběžné analýzy tohoto případu podle pravidel EU o státních podporách.
- (3) E-mailem ze dne 9. prosince 2002 poskytl zákonný zástupce stěžovatele příslušným útvarům Komise k případu dodatečné informace.

(4) Dopisem ze dne 24. ledna 2003 informovala Komise o stížnosti na státní podporu řecké orgány a vyzvala Řecko, aby ujasnilo otázky přednesené ve stížnosti. Řecké orgány odpověděly dne 4. března 2003.

(5) Dne 27. ledna 2003 se pracovníci Komise setkali se zákonným zástupcem stěžovatele.

(6) Dne 12. února 2003 a 22. srpna 2003 předložil zákonný zástupce údajného příjemce útvarům Komise své podklady.

(7) Dopisy ze dne 31. března 2003 a 16. května 2003 předložil stěžovatel GŘ pro hospodářskou soutěž dodatečné informace.

(8) Dne 10. dubna 2003 se zaměstnanci Komise setkali se zástupcem údajného příjemce.

(9) V období od 15. července 2003 do 16. září 2003 vedla Komise korespondenci se stěžovatelem ohledně odděleného posouzení otázek státní podpory a upozornila stěžovatele na svůj rozhodovací postup, podle nějž postoupení veřejného majetku v rámci veřejné soutěže nepředstavuje státní podporu, bylo-li toto řízení uskutečněno transparentně a bez diskriminace. Stěžovatele proto informovala, že nepřijme žádné stanovisko, dokud GŘ pro vnitřní trh neukončí přezkum postupu při udělení veřejné zakázky.

(10) Dopisy ze dne 22. ledna 2004 a 4. srpna 2004 ukončilo GŘ pro vnitřní trh své šetření a dospělo k závěru, že postup při udělení zakázky nevykázal žádné nedostatky. Dopisem ze dne 2. června 2004 informovalo GŘ pro hospodářskou soutěž stěžovatele, že podle čl. 20 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne

⁽¹⁾ Úř. věst. C 233, 28.8.2010, s. 11.

⁽²⁾ Úspěšným uchazečem ve veřejné soutěži bylo konsorcium Hyatt Regency (70 %) – Elliniki Technodimiki (30 %).

22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES ⁽³⁾, uzavřelo stížnost na státní podporu.
- (11) Dne 18. února 2005 předložil stěžovatel u Soudu prvního stupně (nyní Tribunál) návrh na zrušení rozhodnutí Komise tento případ uzavřít.
- (12) Usnesením ze dne 26. září 2006 odmítl Soud prvního stupně žalobu jako nepřijatelnou, protože dopis nepředstavuje napadnutelný akt ve smyslu článku 230 Smlouvy o založení Evropského společenství (Smlouvy o ES) (nyní článek 263 Smlouvy o fungování Evropské unie – SFEU) ⁽⁴⁾.
- (13) Dne 18. prosince 2006 podal stěžovatel u Soudního dvora odvolání proti usnesení Soudu prvního stupně.
- (14) Rozsudkem ze dne 17. července 2008 ⁽⁵⁾ Soudní dvůr usnesení zrušil, protože se domníval, že sporný akt představoval napadnutelný akt, který nebyl v souladu s povinnostmi Komise podle procesního nařízení, a věc vrátil k projednání Soudu prvního stupně.
- (15) Dopisem ze dne 26. září 2008 stáhlo ŘŘ pro hospodářskou soutěž dopis o uzavření případu ze dne 2. června 2004 a případ znovu otevřelo.
- (16) V usnesení ze dne 29. června 2009 shledal Soud prvního stupně, že o projednávání žalobě již není třeba rozhodnout, protože byl dotčený dopis stažen ⁽⁶⁾. Proti tomuto usnesení Soudu prvního stupně podal stěžovatel dne 7. září 2009 odvolání se zdůvodněním, že soud měl považovat stažení dopisu za protiprávní a měl je zrušit.
- (17) E-mailem ze dne 11. září 2009 předložil stěžovatel Komisi další informace.
- (18) Dne 14. října 2009 se zaměstnanci Komise setkali se zástupci stěžovatele. Po tomto setkání předložil stěžovatel při korespondenci s Komisí další informace.
- (19) Dopisem ze dne 21. října 2009 si Komise od Řecka vyžádala dodatečné informace. Dopisem ze dne 13. listopadu 2009 požádalo Řecko o více času na odpověď a Komise mu e-mailem ze dne 18. listopadu 2009 vyhověla. Řecko Komisi odpovědělo dne 11. a 14. ledna 2010.
- (20) Rozsudkem ze dne 6. května 2010 odpověděl Soudní dvůr na žádost o vydání rozhodnutí o předběžné otázce podle článku 234 Smlouvy o ES (nyní článek 267 SFEU), jež byla předložena Simvoulio tis Epikreatis (státní radou) a jež se týkala zejména použití pravidel EU v oblasti zadávání veřejných zakázek na dotčenou veřejnou soutěž. Soudní dvůr dospěl mimo jiné k závěru, že smlouva tohoto typu, jež měla být zadána v dotčené veřejné soutěži, nespadá jako celek do působnosti směrnic týkajících se veřejných zakázek ⁽⁷⁾. Soudní dvůr k tomu dodal, že tento závěr nevylučuje skutečnost, že podobná smlouva musí dodržovat základní pravidla a obecné zásady Smlouvy, a to zejména svobodu usazování a zásadu volného pohybu kapitálu.
- (21) Dopisem ze dne 6. července 2010 informovala Komise Řecko o svém rozhodnutí zahájit ohledně tohoto opatření řízení podle čl. 108 odst. 2 SFEU (dále jen „rozhodnutí o zahájení řízení“).
- (22) Rozhodnutí Komise o zahájení řízení bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* ⁽⁸⁾. Komise vyzvala zúčastněné strany, aby k opatření podaly své připomínky.
- (23) Po zahájení řízení obdržela Komise připomínky od dvou zúčastněných stran, a to konkrétně od zástupců údajného příjemce (Athens Resort Casino Holdings ⁽⁹⁾) jménem HR) ⁽¹⁰⁾ a od zástupců stěžovatele (Club Hotel Casino Loutraki jménem CA) ⁽¹¹⁾. Řecko podalo své připomínky dopisem ze dne 6. srpna 2010. Připomínky obou zúčastněných stran byly zaslány Řecku dopisem ze dne 29. října 2010 a Řecko na ně reagovalo dopisem ze dne 25. listopadu 2010.
- ⁽³⁾ Úř. věst. L 83, 27.3.1999, s. 1.
- ⁽⁴⁾ Věc T-94/05 Athinaiki Techniki AE v. Komise, Sb. rozh. 2006, s. II-73.
- ⁽⁵⁾ Věc C-521/06 Athinaiki Techniki AE v. Komise, Sb. rozh. 2008, s. I-5829.
- ⁽⁶⁾ Věc T-94/05 Athinaiki Techniki AE v. Komise (Úř. věst. C 233, 26.9.2009, s. 14).
- ⁽⁷⁾ Spojené věci C-145/08 a C-149/08 Club Hotel Loutraki a další (Úř. věst. C 179, 3.7.2010, s. 2). Soudní dvůr prohlásil, že hlavním předmětem smlouvy bylo nabytí 49 % kapitálu kasina Mont Parnès a její aksecorický předmět, nerozlučně spjatým s tímto hlavním předmětem, se týkal dodávek služeb a provedení stavebních prací.
- ⁽⁸⁾ Viz poznámka pod čarou 1.
- ⁽⁹⁾ Společnost podle soukromého práva Athens Resort Casino AE, jež dnes jako držitel licence provozuje kasino Mont Parnès, založil v roce 2003 případný úspěšný uchazeč ve veřejné soutěži (Hyatt Regency – Elliniki Technodromiki). 70 % společnosti Athens Resort Casino patří společnosti Regency Entertainment Psychagogiki kai Touristiki AE (dříve Hyatt Regency Xenodocheiaki kai Touristiki Thessaloniki AE) a zbývajících 30 % společnosti Ellaktor AE (dříve Elliniki Technodromiki AE).
- ⁽¹⁰⁾ Dopisem ze dne 4. srpna 2010.
- ⁽¹¹⁾ E-mailem jejich zákonných zástupců ze dne 29. září 2010.

- (24) Dne 16. prosince 2010 ⁽¹²⁾ Soudní dvůr vynesl rozsudek, podle nějž Tribunál (dříve Soud prvního stupně) při určení, zda je původní žaloba na „správní uzavření“ případu ze strany Komise bezpředmětná, nerozhodl správně.

2. POPIS OPATŘENÍ

- (25) V říjnu roku 2001 řecké orgány vyhlásily výběrové řízení na postoupení 49 % podílu na kapitálu kasina Mont Parnès ⁽¹³⁾. Do soutěže se přihlásili dva uchazeči, a to konkrétně Kasino Attikis (dále jen „Kasino Attikis“ či „CA“) a konsorcium s názvem Hyatt Regency – Elliniki Technodomiki (dále jen „konsorcium Hyatt Regency“ či „HR“), a oba se v souladu s příslušnými vnitrostátními předpisy dostali do druhého kola veřejné soutěže ⁽¹⁴⁾. V řízení, jež bylo údajně neplatné, byla zakázka udělena HR. Následující odstavce 26 až 29 popisují události, které podle informací, jež má Komise k dispozici, vedly k tomuto udělení.
- (26) Podle platných vnitrostátních předpisů měl být vítězný uchazeč vyhlášen na základě předložené nabídky (dražba se vzestupnou cenou), přičemž výchozí prodejní cena byla stanovena na 80 milionů EUR. Hodnotící komise měla rozlepit obálky předložené uchazeči s jejich finanční nabídkou a oznamovat postupně všechny nabídky. Uchazeči s nižší nabídkou měli mít možnost předložit v zapečetěné obálce novou nabídku pro další kolo. Tato nová nabídka měla být přinejmenším rovna původní vyšší nabídce navýšené o 1 % ⁽¹⁵⁾. Toto postupné předkládání zvyšujících se nabídek mělo pokračovat v samostatných kolech až do okamžiku, kdy by se jeden z uchazečů stáhl. V tom případě se měla poslední učiněná nabídka prohlásit za prozatímně nejvyšší. Zápis s uvedením prozatímně nejvyšší nabídky měla hodnotící komise předložit správní radě řecké agentury pro rozvoj cestovního ruchu (ETA).
- (27) V prvním kole odevzdali oba uchazeči své nabídky v sídle ETA v zapečetěných obálkách ve stejný okamžik, a to dne 31. května 2002. Konsorcium CA nabídlo částku 91 183 652 EUR, zatímco nabídka HR činila 80 075 000 EUR. Ovšem obálka poslední jmenované společnosti obsahovala kromě nabídky ještě prohlášení

s námitkou ohledně legality účasti konsorcia CA ve veřejné soutěži. Konsorcium CA vyjádřilo s tímto prohlášením nesouhlas a tvrdilo, že vyjádření výhrad činí finanční nabídku HR nepřijatelnou. Reklamační výbor výhrady CA odmítl s tím, že prohlášení konsorcia HR nemělo vliv na platnost jeho nabídky.

- (28) Ve druhém kole předložilo konsorcium HR v zapečetěné obálce nabídku ve výši 92 105 888 EUR, opět provázenou stejným písemným prohlášením. Po ukončení druhého kola předložil zákonný zástupce konsorcia CA obálku s finanční nabídkou pro třetí kolo a rovněž oddělené prohlášení pro správní radu ETA o porušení pravidel veřejné soutěže z hlediska požadavků na její platnost. Hodnotící komise toto podání odmítla s tím, že by bylo přípustné pouze tehdy, pokud by bylo předloženo v podobě námítky spadající do pravomoci reklamačního výboru. Zákonní zástupci CA poté požádali komisi o pětiminutové odložení, aby mohli rozhodnout o dalších krocích. Odložení jim bylo poskytnuto a zástupci CA odstranili ze stolu výboru jak písemné prohlášení, tak obálku s nabídkou. Když se po pěti minutách vrátili, prohlásili, že nemají v úmyslu námitku podat, a předložili svou nabídku. Konsorcium HR následně podalo námitku a požadovalo, aby bylo třetí kolo nabídkového řízení pokládáno za nepřijatelné s odůvodněním, že CA podalo nabídku, kterou následně stáhlo a poté znovu předložilo. Reklamační výbor námitku HR uznal a nabídka CA byla z řízení vyloučena ⁽¹⁶⁾.
- (29) Po vyloučení nabídky CA z třetího kola poslala hodnotící komise ⁽¹⁷⁾ správní radě ETA kopii zápisu ze svého osmého zasedání, v němž uvedla HR jako uchazeče s první prozatímně nejvyšší nabídkou (nabídka ve výši 92 105 888 EUR) a CA jako uchazeče s druhou prozatímně nejvyšší nabídkou. Hodnotící komise zřejmě nerozpečetila nabídku CA z třetího kola a nevrátila tomuto konsorciu zapečetěnou obálku, ale předala ji ETA za účelem jejího uložení v trezoru ETA ⁽¹⁸⁾. Správní rada ETA svolala mimořádnou valnou hromadu. Generální ředitel ETA a právní zástupce Kantor Capital, jenž působil jako hospodářský poradce pověřený tímto řízením, byli poté dne 5. června 2002 pověřeni požádat konsorcium HR o navýšení jeho nabídky. HR následně navýšil navrženou částku na 110 milionů EUR. Dne

⁽¹²⁾ Věc C-362/09 P Athinaiki Techniki AE v. Komise (Úř. věst. C 55, 19.2.2011, s. 12).

⁽¹³⁾ „Elliniko Kasino Parnithas AE – Výzva k účasti v privatizační veřejné soutěži – říjen 2001“ (původní vyhlášení veřejné soutěže).

⁽¹⁴⁾ Dodatečná výzva k účasti v druhém kole veřejné soutěže (duben 2002).

⁽¹⁵⁾ Jak se vyjasnilo po rozhodnutí o zahájení řízení, které se odvolávalo na výši 10 %.

⁽¹⁶⁾ CA prohlašuje, že jeho nabídka činila 107 milionů EUR.

⁽¹⁷⁾ Původním dopisem zn. 38/3.6.2002.

⁽¹⁸⁾ Podle informací poskytnutých řeckými orgány se zapečetěná obálka stále nachází v trezoru ETA kvůli zajištění práva CA vyčerpat všechny vnitrostátní a evropské opravné prostředky.

12. června 2002 předložilo konsorcium CA správní radě ETA dopis s nabídkou ve výši 162 milionů EUR, jež byla následně odmítnuta, protože byla podána po uzavření veřejné soutěže. Nabídka HR byla nakonec stále zvyšována, až dosáhla částky 120 milionů EUR ⁽¹⁹⁾.

3. ROZHODNUTÍ O ZAHÁJENÍ FORMÁLNÍHO VYŠETŘOVACÍHO ŘÍZENÍ

- (30) Komise zahájila formální vyšetřovací řízení, protože se nebyla schopna zbavit pochybností, zda byl podíl na kapitálu kasina Mont Parnès ve výši 49 % prodán řeckým státem za nejvyšší nabídku podanou v nabídkovém řízení, jež splňovalo požadavky na otevřenost, transparentnost a nediskriminaci. Komise si nebyla zejména jista, zda při prodeji nebylo kupujícímu poskytnuto protiprávní preferenční zacházení, a zda tak byla zaplacená tržní cena. Komise se domnívala, že vyloučení CA z veřejné soutěže a vyloučení nabídky CA ve výši 162 milionů EUR podané po ukončení veřejné soutěže může být příznakem prodeje pod hodnotou, a tím i existence podpory v podobě ušlých státních prostředků.

4. PŘIPOMÍNKY ŘECKA

- (31) Řecko předložilo své připomínky dopisem ze dne 6. srpna 2010. Řecko popírá existenci státní podpory s odůvodněním, že veřejná soutěž na prodej jeho podílu na kapitálu kasina Mont Parnès proběhla v souladu s platnými právními předpisy a že 49 % podíl v kasinu byl prodán za tržní cenu.
- (32) Řecké orgány především zdůrazňují, že výběr uchazečů do veřejné soutěže a celé zadávací řízení byly plně v souladu s právními předpisy a proběhly v souladu s pravidly výzev k podávání nabídek ⁽²⁰⁾, které se řídily platnými právními předpisy, a že oba uchazeči veřejné soutěže s těmito výzvami bez výhrad souhlasili.
- (33) Řecké orgány také vysvětlují, že prohlášení HR obsažené v obálce s jeho finanční nabídkou v prvním a druhém kole veřejné soutěže nemělo vliv na platnost jeho finančních nabídek, ale týkalo se pouze účasti CA ve veřejné soutěži jako takové, a že reklamční výbor oprávněně považoval finanční nabídky HR za nabídky v souladu s právními předpisy.

- (34) Řecké orgány dále podrobněji vysvětlují, že nabídka podaná CA ve třetím kole veřejné soutěže, o které stěžovatel prohlašuje, že byla ve výši 107 milionů EUR, byla vyloučena, protože obálka byla odstraněna z dohledu hodnotící komise. Za těchto okolností si hodnotící komise nemohla být jista, zda nabídka nebyla změněna. V každém případě by opětovné podání nabídky představovalo její druhé podání ve stejném kole, což by bylo v rozporu s pravidly.

- (35) Řecké orgány vysvětlují, že nabídka ve výši 92 105 888 EUR učiněná konsorciem HR ve druhém kole, jež byla vyšší než nabídka CA ve výši 91 183 652 EUR z prvního kola, byla v souladu s pravidly veřejné soutěže, protože podle podmínek výzvy k podávání nabídek musela být každá nová nabídka navýšena o 1 % a ne o 10 %, jak se předpokládalo v rozhodnutí Komise o zahájení řízení. Pravidla veřejné soutěže byla proto v tomto ohledu dodržena.

- (36) Řecké orgány také tvrdí, že poslední nabídka konsorcia CA ve výši 162 milionů EUR, což je částka, o které konsorcium CA tvrdí, že ji bylo ochotno zaplatit, není platná, protože byla učiněna po ukončení veřejné soutěže a mimo ni. Přijetí této nabídky by znamenalo porušení zásady zákonnosti, protože cílem veřejného nabídkového řízení není pouze sloužit finančním zájmům státu, ale také širšímu veřejnému zájmu, tj. zajistit co možná nejvyšší cenu při dodržení zásady zákonnosti (tj. zákonných pravidel stanovených v předpisech o výzvách k podávání nabídek, v zadávací dokumentaci a v jiných platných právních předpisech).

- (37) Řecké orgány dále vysvětlují, že veřejnou soutěž prostě nezrušily a nevyhlásily novou, protože by to znamenalo znovu provést celé řízení, a to již počtvrté za osm let, což by poškodilo mezinárodní pověst Řecka, aniž by přitom bylo jisté, že by další veřejná soutěž zajistila cenu ve výši 162 milionů EUR. V tomto ohledu Řecko dokonce zpochybňuje důvěryhodnost nabídky ve výši 162 milionů EUR, protože konsorcium CA si bylo vědomo, že její přijetí by pouze vyvolalo zrušení řízení a zahájení nového.

⁽¹⁹⁾ Podle informací obdržených po otevření nabídek. Viz níže poznámku pod čarou 24.

⁽²⁰⁾ Původní výzva k podání nabídek a dodatečná výzva pro druhé kolo.

- (38) Řecké orgány dále potvrzují⁽²¹⁾ přiměřenost ceny, jež byla nakonec zaplacená (120 milionů EUR), protože byla o 25,5 % vyšší než znalecké ocenění ve výši 95,4 milionu EUR provedené před veřejnou soutěží nezávislým odhadcem a zapečetěné až do konce řízení. Prohlašují, že o vypracování tohoto ocenění, ačkoliv nebylo kvůli veřejné soutěži nutné, požádaly s cílem chránit zájmy Řecka i v budoucnu⁽²²⁾.
- (39) Pokud jde o tvrzení stěžovatele, že původní podmínky výzvy k podávání nabídek byly vylepšeny následným zákonem č. 3139/2003, který privatizaci potvrdil, řecké orgány vysvětlují, že výzvy k podávání nabídek nebyly změněny ani zákonem č. 3139/2003, ani žádným jiným způsobem. Podle Řecka tento zákon pouze reguluje různá povolení ve spojení s investováním a provozováním kasina a obsahuje opatření k ochraně pracovníků po privatizaci. Tento zákon nezavázal HR povinnosti investovat do kasina Mont Parnès částku 44 milionů EUR a smluvní doložka ohledně vrácení 70 % ceny konsorciu HR v případě, že by před rokem 2012 byla udělena provozní licence jinému kasinu, byla již výslovným ustanovením výzvy k podávání nabídek.
- (40) Řecké orgány proto konstatují, že prodejní cena představuje tržní hodnotu podílu na kapitálu kasina Mont Parnès ve výši 49 %.
- (41) Na podporu svého tvrzení, že při veřejné soutěži nedošlo k žádným nesrovnalostem, poukazují řecké orgány na řadu rozsudků vnitrostátních soudů, které rozebíraly soulad veřejné soutěže se zákonem podle vnitrostátních právních předpisů. K dnešnímu dni vnitrostátní soudy neshledaly ve veřejné soutěži žádné nesrovnalosti, a proto různé stížnosti podané CA v tomto ohledu odmítly⁽²³⁾. Z nálezů vnitrostátních soudů, které potvrdily řádný průběh veřejné soutěže, se řecké orgány odvolávají zejména na následující:

⁽²¹⁾ Rovněž s odkazem na finanční zprávu ze srpna 2002 vypracovanou společností Kantor (finanční znalec) a předloženou řeckými orgány po přijetí rozhodnutí o zahájení řízení.

⁽²²⁾ Řecké orgány zaslaly Komisi kopii tohoto ocenění po přijetí rozhodnutí o zahájení řízení.

⁽²³⁾ Řecké orgány odkazují na následující rozhodnutí vnitrostátních soudů: rozsudek 8188/2002 samosoudce soudu prvního stupně v Aténách; rozsudek 3350/2002 soudu prvního stupně v Aténách v plném složení; rozsudek 1649/2007 Areios Pagos (nejvyšší občanskoprávní soud); rozsudek 8101/2009 soudu prvního stupně v Aténách v plném složení; rozsudek 754/2002 výboru pro suspendování státní rady; rozsudek 3234/2004 státní rady (komora D), rozsudek 606/2008 státní rady (plenární zasedání); výnos 437/2007 soudní rady odvolacích soudců v Aténách; rozsudek 1531/2008 Areios Pagos; výnos 800/2009 soudní rady odvolacích soudců v Aténách; výpis z rozsudku 466/2011 odvolacího soudu v Aténách (tříčlenný senát pro těžké trestné činy).

a) Řízení před občanskoprávními soudy

- (42) Ve svém rozsudku 8118/2002⁽²⁴⁾ odmítl soud prvního stupně v Aténách stížnost podanou CA a rozhodl, že:

— Hodnotící komise a reklamační výbor správně rozhodly, že nabídky HR z prvního a druhého kola byly v souladu s výzvami k podávání nabídek. Prohlášení HR připojené k jeho nabídkám neovlivnilo jejich bezpodmínečnou povahu.

— Konsorcium CA předložilo nabídku v 15:30 hod., tzn. na začátku třetího kola, jak stanovila hodnotící komise na konci druhého kola. Nabídku vzal zástupce CA zpět z vlastní vůle a podnětu, ačkoliv se ho od toho snažil předseda hodnotící komise odradit. Pokud by předseda hodnotící komise zástupce CA výslovně varoval před zpětvzetím nabídky, vedlo by to k diskriminačnímu zacházení vůči HR a ve prospěch CA.

— Druhou nabídku CA ve třetím kole považoval reklamační výbor správně za nepřipustnou. Každý uchazeč mohl podat v každém kole pouze jednu nabídku. Pokud by druhá nabídka CA ve třetím kole byla považována za přípustnou, mohlo by to navíc vést k porušení zásady transparentnosti. Zástupce CA si vzal zpět první zapečetěnou obálku CA, opustil místo konání veřejné soutěže a při svém návratu předložil zapečetěnou obálku, u které nebylo možno ověřit, zda se jedná o stejnou obálku, jako byla obálka první⁽²⁵⁾.

⁽²⁴⁾ Rozsudek 8118/2002 soudu prvního stupně v Aténách, kterým byla zamítnuta stížnost podaná konsorciem CA, v níž CA v podstatě tvrdilo, že vyhlášení HR za uchazeče s prozatímně nejvyšší nabídkou bylo výsledkem protiprávních rozhodnutí hodnotící komise a reklamačního výboru, jimiž byly nabídky HR z prvního a druhého kola pokládány za přípustné, a na druhé straně nabídka CA z třetího kola za nepřipustnou.

⁽²⁵⁾ Komise zaznamenává, že v současné době stále probíhá před vnitrostátními občanskoprávními soudy jiné řízení, jež se týká žaloby členů CA na ETA a HR a v němž jde o prohlášení smlouvy podepsané mezi ETA a HR za nepoužitelnou a také o odškodnění ve výši přibližně 50 milionů EUR. Věc je v současné době zapsána na seznamu aténského odvolacího soudu. Jedná se o odvolání proti rozsudku 8101/2009 soudu prvního stupně se slyšením dne 7. dubna 2011. Rozsudek v této věci není stále vynesena. Po vynesení může být rozsudek dále napadnut u Areios Pagos (nejvyšší občanskoprávní soud). Komise zaznamenává, že v podobě, v jaké je přednesena, neovlivňuje zřejmě tato věc nálezy rozsudku 8118/2002 soudu prvního stupně v Aténách, protože v této souzené věci se zřejmě projednávají hlavně procesní otázky (např. správní nebo občanskoprávní soudy, právní postavení žadatelů).

b) Řízení před správními soudy

- (43) Podle řeckých orgánů v současné době projednává státní rada (nejvyšší správní soud) věc týkající se jiné stížnosti CA na údajně protiprávní postup při veřejné soutěži ⁽²⁶⁾. Na vynesení konečného rozsudku se v současné době čeká, ale řecké orgány poznamenávají, že soudce zpravodaj navrhl stížnost CA zamítnout jako nepřipustnou z důvodu judikatury a nedůvodnou kvůli podstatě ⁽²⁷⁾.

c) Trestněprávní řízení

- (44) V důsledku žaloby podané společností CA v roce 2002 proti členům hodnotící komise, reklamačního výboru, ETA, posudkovému poradci (American Appraisal Hellas Ltd) a finančnímu poradci (Kantor) kvůli jejich jednání během veřejné soutěže vynesla soudní rada odvolacích soudců, jíž byla věc předložena k přezkoumání, osvobozující výnos ⁽²⁸⁾ a shledala zejména, že:

— první ani druhé rozhodnutí reklamačního výboru nebylo protiprávní a nebyl zjištěn žádný odpovídající důkaz o pochybení jeho členů. Členové reklamačního výboru zamítnutím námitky CA v prvním a druhém kole a na druhé straně přijetím námitky HR ve třetím kole neporušili podmínky výzev k podávání nabídek a nezacházeli s oběma uchazeči rozdílným způsobem,

— rozhodnutí hodnotící komise nebylo protiprávní a její členové nezacházeli s oběma uchazeči rozdílným

způsobem. Hodnotící komise se navíc podle podmínek výzev k podávání nabídek musela držet zjištění reklamačního výboru,

— se zástupce ETA nedopustil porušení příslušných vnitrostátních předpisů tím, že požádal uchazeče s první prozatímně nejvyšší nabídkou (HR) o navýšení jeho finanční nabídky. Zástupce ETA neměl povolení vstupovat do jednání a pravomoc zrušit nebo odvolat nabídkové řízení.

- (45) Výše uvedený osvobozující výnos byl dále napaden před vnitrostátními soudy ⁽²⁹⁾ a nedávno vynesl aténský odvolací soud rozsudek osvobozující všechny žalované osoby (rozsudek 466/2011). Plné znění tohoto rozsudku není dosud dostupné.

- (46) Při zohlednění všech výše uvedených připomínek trvají řecké orgány závěrem na tom, že posuzované opatření neobsahuje státní podporu ve smyslu článku 107 SFEU.

5. PŘIPOMÍNKY ZÚČASTNĚNÝCH STRAN

- (47) Dopisem ze dne 4. srpna 2010 vstoupili zástupci údajného příjemce (tj. Athens Resort Casino Holding jménem HR) do řízení Komise jako zúčastněná strana. Údajný příjemce předložil stejné připomínky, jako jsou připomínky Řecka shrnuté v oddílu 4.

- (48) Údajný příjemce navíc prohlašuje, že cena, jež byla skutečně zaplacená za podíl v kasinu, dosáhla výše 120 milionů EUR, což je o 10 milionů EUR více, než bylo předtím domluveno ⁽³⁰⁾. Byla tak dokonce mnohem vyšší než odborné ocenění ve výši 95,4 milionů EUR, které bylo vyhotoveno (ale nezveřejněno) před zahájením veřejné soutěže.

⁽²⁶⁾ Tato dosud nerozhodnutá věc se týká žádosti CA o zrušení aktu meziministerského privatizačního výboru, jímž byla veřejná soutěž přisouzena HR. V žádosti se tvrdí, že veřejná soutěž byla vyhlášena ETA bez právního povolení; že rozhodnutí hodnotící komise a reklamačního výboru veřejné soutěže, kterými byly nabídky HR v prvním a druhém kole považovány za přípustné a nabídka CA v třetím kole za nepřipustnou, byly protiprávní; že veřejná soutěž byla přisouzena protiprávně; že ETA vyjednala s HR protiprávně podmínky smlouvy; že došlo k porušení zásady rovného zacházení s uchazeči v neprospěch CA; že smlouvu mezi ETA a HR je nutno auditovat před jejím podepsáním Účetním dvorem; že smlouva mezi ETA a HR nebyla potvrzena zákonem. Slyšení ve věci žádosti o zrušení proběhlo dne 22. listopadu 2010. Na vynesení rozsudku se čeká a po jeho vynesení nemůže být tento rozsudek předmětem žádného jiného vnitrostátního soudního přezkumu.

⁽²⁷⁾ Komise zaznamenává, že státní rada řešila jinou správní věc týkající se žádosti členů CA o zrušení nařízení Rady pro rozhlas a televizi (ESR), na jehož základě bylo možno podepsat smlouvu mezi ETA a HR (údajně kritéria neslučitelnosti a nezpůsobilosti podle vnitrostátních právních předpisů). Plenární zasedání státní rady vyneslo rozsudek 606/2008 a předložilo věc Soudnímu dvoru Evropské unie se žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce. Hlavní otázka, kterou Soudní dvůr řešil, byla, zda dotčená smlouva (smlouva mezi ETA a HR) spadá do působnosti směrnic EC o zadávání veřejných zakázek. Soudní dvůr shledal, že smlouva do působnosti směrnic EC nespadá (spojené věci C-145/08 a C-149/08, viz poznámka pod čarou 10). Nedávno proběhlo před plénem státní rady nové slyšení v této věci (dne 11. března 2011) a na vynesení rozsudku se čeká. Po vynesení nemůže být tento rozsudek předmětem žádného jiného vnitrostátního soudního přezkumu.

⁽²⁸⁾ Výnos 437/2007 aténské soudní rady odvolacích soudců.

⁽²⁹⁾ Další odvolání veřejného žalobce Areios Pagos (25/2007), částečně přijaté Areios Pagos (rozsudek 1531/2008). Věc byla vrácena soudní radě odvolacích soudců. Soudní rada odvolacích soudců předložila věc aténskému odvolacímu soudu (výnos 800/2009). Aténský odvolací soud nedávno vynesl rozsudek osvobozující všechny žalované osoby (rozsudek 466/2011).

⁽³⁰⁾ Jak potvrzuje např. finanční zpráva ze srpna 2002 vypracovaná společností Kantor (finanční expert) a zasláná řeckými orgány po přijetí rozhodnutí o zahájení řízení – viz výše poznámka pod čarou 24.

- (49) Údajný příjemce dále tvrdí, že ETA nejen neměla povinnost, ale ani právo vyhlásit uchazeče s druhou prozatímní nejvyšší nabídkou, protože by to znamenalo zahájit nová kola nabídkového řízení, a to v rozporu s podmínkami výzev k podávání nabídek. Dále tvrdí, že nabídka CA ve výši 162 milionů EUR mimo veřejnou soutěž byla podána bez rizika, že by mohla být brána vážně, a byla předložena pouze s cílem vyvolat zrušení veřejné soutěže. Potvrzuje, že by určitě vznesl námitky proti rozhodnutí o přijetí této nabídky i s rizikem, že celé řízení bude zrušeno. V tomto ohledu také zdůrazňuje stanovisko právní rady státu, jež potvrdilo, že na nabídku CA nelze brát zřetel nebo ji přijmout⁽³¹⁾.
- (50) Údajný příjemce také zpochybňuje domněnku Komise, uvedenou v rozhodnutí o zahájení řízení, ohledně možného narušení hospodářské soutěže a ovlivnění obchodu, protože hazardní hry představují celosvětové podnikání a společnosti vyvíjející činnost na tomto poli vykonávají hospodářskou činnost na mezinárodním trhu. Údajný příjemce tvrdí, že Mont Parnès nevyvíjí činnost na mezinárodní úrovni, ale působí pouze místně, a nekonkuruje tak zahraničním kasinům.
- (51) Dopisem ze dne 29. září 2010 do řízení Komise zasáhla jako zúčastněná strana společnost Club Hotel Casino Loutraki AE (jménem CA)⁽³²⁾. V tomto dopise tvrdí, že při vyčíslení výše údajné podpory je nutno zohlednit také rozdíl mezi nabídkami a dopad schvalovacího zákona na povinnosti kupce vyplývající z podmínek veřejné soutěže.
- (53) Podle ustálené judikatury Soudního dvora Evropské unie⁽³³⁾ a pravidel a praxe Komise v oblasti státní podpory v rámci privatizace⁽³⁴⁾ neexistuje v případě, že členský stát nakupuje nebo prodává akcie podniků, žádné zvýhodnění, je-li chování členského státu v souladu s jednáním soukromého investora v tržním hospodářství.
- (54) Pokud dochází k prodeji akcií na burze, obecně se předpokládá, že se tak děje za tržních podmínek a bez jakéhokoliv zvýhodnění. Pokud ovšem postoupení podílů probíhá formou přímého prodeje, lze předpokládat, že neexistuje žádné zvýhodnění, jsou-li splněny následující podmínky: zaprvé, majetkový podíl je prodán v nediskriminační, transparentní a otevřené veřejné soutěži přístupné všem zájemcům; zadruhé, s postoupením nejsou spojeny žádné podmínky, jež nejsou běžné u srovnatelných transakcí mezi soukromými subjekty a jež mohou případně snížit prodejní cenu; zatřetí, majetkový podíl je prodán subjektu, který předložil nejvyšší nabídku; a začtvrté, všichni účastníci řízení musí mít dostatek času a informací k řádnému ocenění aktiv, jež se stane základem jejich nabídky.
- (55) Jinými slovy: probíhá-li privatizace přímým prodejem, slouží jako měřítko pro posouzení, zda transakce týkající se státního majetku obsahuje zvýhodnění, skutečnost, jestli by se subjekt působící v tržním hospodářství a postavený do podobné situace choval stejně, tj. jestli by prodal společnost za stejnou cenu. Jako důvod pro přijetí nižší ceny nemohou být zohledněny neekonomické ohledy, jako jsou např. důvody průmyslové politiky, ohledy na zaměstnanost nebo cíle regionálního rozvoje, o kterých by subjekt působící v tržním hospodářství neuvažoval a které naopak poukazují na existenci zvýhodnění. Tato zásada byla opakovaně vysvětlována Komisí a trvale potvrzována Soudním dvorem⁽³⁵⁾.

6. POSOUZENÍ OPATŘENÍ

6.1 Existence státní podpory při postoupení podílů přímým prodejem

- (52) Čl. 107 odst. 1 SFEU stanoví, že veškeré podpory poskytované v jakékoli formě členským státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem, nestanoví-li Smlouvy jinak.

⁽³¹⁾ Stanovisko 422/2002 právní rady státu přijaté jejím plenárním zasedáním.

⁽³²⁾ Club Hotel Loutraki byl členem CA a zúčastnil se veřejné soutěže.

- (56) Pokud tedy není některý z výše uvedených požadavků splněn, Komise soudí, že je nutno veřejný prodej přezkoumat z hlediska možné podpory, a musí proto být oznámen. Při dodržení těchto požadavků je možno

⁽³³⁾ Viz např. Soud prvního stupně ve věci T-296/97 Alitalia v. Komise, Sb. rozh. 2000, s. II-03871; Soud prvního stupně ve spojených věcech T-228/99 a T-233/99 WestLB v. Komise, Sb. rozh. 2003, s. II-00435; Soud prvního stupně ve věci T-366/00 Scott SA v. Komise, Sb. rozh. 2007, s. II-01763; Soudní dvůr ve spojených věcech C-328/99 a C-399/00 Itálie a SIM 2 Multimedia v. Komise, Sb. rozh. 2003, s. I-4035; Soud prvního stupně ve věci T-358/94 Air France v. Komise, Sb. rozh. 1996, s. II-02109.

⁽³⁴⁾ Dvacátá třetí zpráva o politice hospodářské soutěže, 1993, s. 255.

⁽³⁵⁾ Viz poznámka pod čarou 33.

zaručit, že stát obdrží za svůj majetek nejvyšší cenu, tj. cenu tržní, a že tak neexistuje žádné zvýhodnění.

státních předpisů může Komise vedle dalších faktorů zohlednit ve svém posouzení podle předpisů EU o státních podporách s tím, že nabídkové řízení bylo otevřené, bezpodmínečné a nediskriminační.

6.2 Prodej 49 % podílu na kapitálu kasina Mont Parnès

(57) Při zahájení řízení podle čl. 108 odst. 2 SFEU měla Komise pochybnosti o tom, zda prodej kasina Mont Parnès proběhl v rámci otevřené, transparentní a nediskriminační veřejné soutěže. Podle informací dostupných v této fázi Komise soudila, že je značně obtížné zjistit, zda nebylo protiprávně poskytnuto preferenční zacházení, a zda tak byla zaplacená tržní cena či ne. Komise se obávala, že nesrovnalosti v průběhu veřejné soutěže mohly vést k poskytnutí státní podpory.

(58) Komise proto provedla v rámci formálního vyšetřování posouzení příslušných skutečností. Toto posouzení je založeno na souboru dostupných důkazů o opatření.

(59) Během různých fází řízení obdržela Komise informace o řadě právních úkonů na vnitrostátní úrovni, které potvrzují správnost průběhu původní veřejné soutěže. Komise zaznamenává, že k dnešnímu dni zřejmě žádný rozsudek soudu na vnitrostátní úrovni nepotvrdil připomínky stěžovatele ohledně nesrovnalostí a nerovného zacházení při veřejné soutěži (viz také výše odstavce 41 až 46). Vnitrostátní soudy zatím spíše potvrzují zákonost a nediskriminační povahu veřejné soutěže podle vnitrostátních pravidel.

(60) Ačkoliv posouzení Komise není závislé na nálezech vnitrostátních soudů, může je ve své analýze zohlednit jako jeden z faktorů. Komise ale poznamenává, že toto posouzení není v žádném případě zamýšleno jako výklad vnitrostátních právních předpisů, což je pouze v pravomoci členského státu.

(61) V těchto souvislostech se Komise domnívá, že zákonost veřejné soutěže podle vnitrostátních právních předpisů, jak je popsána a zdůvodněna v rozsáhlém a hloubkovém přezkumu, který dosud provedly různé vnitrostátní soudy, představuje důležitý náznak správnosti a nediskriminační povahy veřejné soutěže. Toto zřejmě potvrzení platnosti veřejné soutěže podle vnitro-

(62) Pokud jde o otázku vznesenou v rozhodnutí o zahájení řízení ohledně skutečnosti, že jedna z nabídek zřejmě porušila pravidlo výzvy k podávání nabídek ohledně minimálního navýšení oproti předchozí nabídce, Komise poznamenává, že tato otázka byla vyřešena, protože bylo požadováno navýšení o 1 % a nikoliv o 10 %, jak Komise vyrozuměla. Komise proto soudí, že pravidla veřejné soutěže byla v tomto ohledu splněna.

(63) Pokud jde o údajné rozdílné zacházení s různými námitkami vznesenými během veřejné soutěže, Komise rovněž zaznamenává, že řecké orgány poskytly přijatelné vysvětlení vyloučení nabídky společnosti CA z veřejné soutěže podle použitelných pravidel, jež zakazují druhé předložení ve stejném nabídkovém kole.

(64) Pokud jde o údajné nerovné zacházení s různými nabídkami učiněnými po ukončení veřejné soutěže, Komise soudí, že rozdílné zacházení – vyjednávání s úspěšným uchazečem o navýšení ceny a zároveň odmítnutí vzít v potaz nabídku stěžovatele ve výši 162 milionů EUR – lze vzhledem k existujícím pochybnostem o zákonnosti druhé z nabídek přijmout jako postup přípustný při veřejné soutěži. Komise navíc nemůže označit nepřipustnou nabídku stěžovatele ve výši 162 milionů EUR za důvěryhodnou, protože byla podána až po ukončení veřejné soutěže a v rozporu s jeho procesními pravidly.

(65) Pokud jde o domněnku, že celé řízení bylo možno zrušit, řecké orgány uvedly, že by to znamenalo nové konání řízení s možným rizikem dalšího snížení ceny, které se mělo dosáhnout.

(66) Řecké orgány také uvedly, že podmínky zadání veřejné zakázky nebyly změněny zákonem č. 3139/2003 ani žádným jiným způsobem.

(67) Pokud jde o obdrženou cenu, Komise zaznamenává, že cena ve výši 120 milionů EUR ⁽³⁶⁾, která byla nakonec za kasino zaplacená, je sice stále nižší než nepřipustná nabídka ve výši 162 milionů EUR, o níž stěžovatel tvrdí, že ji byl připraven učinit po svém vyloučení z veřejné soutěže, ale je vyšší než nejvyšší nabídka ve výši 107

⁽³⁶⁾ Podle podkladů poskytnutých řeckými orgány (viz výše poznámka pod čarou 21) byla cena, která byla za podíl v kasinu skutečně zaplacená, dále navýšena na 120 milionů EUR, což je o 10 milionů EUR více, než bylo dříve dohodnuto.

milionů EUR, již stěžovatel zřejmě v soutěži předložil, a dokonce významně vyšší (o 25,5 %) než odborné ocenění podílu na částku 95,4 milionu EUR provedené před veřejnou soutěží.

6.3 Závěr

- (68) Po zahájení formálního vyšetřovacího řízení vyřešily řecké orgány uspokojivým způsobem předběžné pochybnosti vyjádřené Komisí v rozhodnutí o zahájení řízení. Komise zejména nenašla důkaz, který by umožňoval dospět k závěru o preferenčním zacházení s údajným příjemcem, jež by vedlo k poskytnutí jakéhokoli zvýhodnění. Předpokládá se, že prodejem svého podílu v kasinu v otevřeném, bezpodmínečném a nediskriminačním nabídkovém řízení uchazeči s nejvyšší nabídkou získalo Řecko nejvyšší cenu na trhu a nepřipravilo stát o prostředky. Komise proto může uznat, že by subjekt působící v tržním hospodářství prodal za podobných okolností příslušný podíl v kasinu za podobnou cenu. Komise proto soudí, že prodej 49 % státního podílu na kapitálu kasina Mont Parnès řeckým státem neznamena žádné zvýhodnění, a nepředstavuje tak státní podporu.

7. ZÁVĚR

- (69) Komise soudí, že prodej 49 % státního podílu na kapitálu kasina Mont Parnès řeckým státem nepředstavuje podporu,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Prodej 49 % státního podílu na kapitálu kasina Mont Parnès řeckým státem nepředstavuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Řecké republice.

V Bruselu dne 24. května 2011.

Za Komisi
Joaquín ALMUNIA
místopředseda